

SLOVENSKI NAROD.

Iznaja vsak dan, izveniš ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajca za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristo petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročila, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

V Ljubljani 9. januarja.

Čestit slovenski rodoljub nam pod večerajšnjim datumom pošilja sledeče razmatranje, s katerim se i mi skladamo:

Denes se tedaj vrši izbor v trgovinski oddelek naše trgovinske i obrtnijske zbornice. O izidu sedaj nij dvoma več. Vsaj je naša c. kr. nemčurška stranka vse mogoče vpotrebila, da zmaga. Nij bila nij najmanje delikatna pri izbiranju sredstev; marveč je vodila sramotno agitacijo najnižje vrste. Jedro te nepoštenosti stranke, c. kr. element, ima se vé celo oblast v rokah. A ta oblast sama na sebi je mrvica, je kaplja v morje. Trebalo je nezakonitosti od strani varuhov zakona! Zarad tega je pravi epiteton te stranke: nepoštenost.

Slovenci morali smo se prepričati v tem kratkem času, to je za vreme razpuščenja trgovinske i obrtnijske zbornice, da so naši pojmovi v značaju te stranke bili vselej pravi. Kakor megla vlačile so se prelepe lastnosti njene okolo nas in mej nami. Marsikdo se je prepričal v tem, česar preje niti misliti mogel nij. Nemčurška stranka nam je pokazala svoj značaj tako jasno, da se je moralo slepcu razvedriti. — Pokazala je vlada svoje strankarsko stališče „per excellence“ tako, da moramo naposled izgubiti vero na zakon pod sedanjim sistemom prusizma. — Nemčurizem se je pokazal v nagoti. To je važno, zelo važno in vredno posebnega razmatranja. Račun je lehek. Eliminirajmo iz c. kr. nemškutarstva samo „c. kr.“ in rezultat je — golo nemčurstvo „gleich null“! Drugače rečeno: Ako se odtegne nemčurški stranki vladna pripomoč, ako je vlada indiferentna — ne treba, da

bi nas protežirala, samo nepristranska naj bo, naj zakon spoštuje — onda ne ostaje ne duha ne sluha o slavnem radenju Dežmana in njegovih pristašev za „reich bis zur Adria“. Dokazano je bilo to uže mnogokrat in tudi pokazovalo se v javnem delovanju te stranke. Brez vladne pripomoči nikdar delovati nij mogla, kajti ona nema korenin v narodu, njena navidezna slava je vladna podpora — vetrič samo in drevo na skalovji je na tleh. Niti aktivno v borbo stopiti ne bi mogla, bala bi se sramotno premagana biti.

Slovenci imamo zopet kašipot za javno radenje. Pričakovati ne moremo sada nič onega, kar terjamo. Pripravljeni bodimo marveč še na hude borbe, vsaj naši sovragi ne bodo mirovali, dok ne poginejo ali oni — ali mi. Oni imajo navidezno moč, kakor smo uže prej omenili, oni so tako rekoč strah, koji je na sredi otel, a nema povrjša — a za nami stoji krepka pomoč: narod sam, katerega ohraniti naj nam bode prva skrb. Ne čakajmo kot gledalci boljnih dnij, nego radimo neumorno in borimo se, akoravno vemo, da brezuspešno sedaj — v borbi se ojačimo; poguba nij mogoča. Zastava domače sloge naj nam bo sveta v borbi za narod svoj in došel bo tudi čas ko Slovanom:

„.... bode vreme se zjasnilo,
Jim milši zvezde, kakor zdaj, sijale“.

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 9. januarja.

O Ofenheimovi pravdi, o kateri smo včeraj obetali članek, prevzel je denes besedo naš dunajski dopisnik. Mi izpregovorimo o tem še ta teden.

Češki poslanci so imeli 7. jan. v Pragi

posvet, v katerem so najbrž posvetovali se, kako bodo zopet motivirali svoje izostanje iz državnega zbora.

Vnanje države.

Iz Bosne se v poslednjem dobi vsaki dan poroča o turških nasilstvih proti kristijanskim prebivalcem. Tako je bil n. pr. francoski konzul pri belem dnevu v sredi Sarajeva na pol ubit, in konzul nemški, grof Bothmer, ki se je potegnil za francoskega konzula, je bil pahujen raz konja in zasramovan.

Ruski budget za leto 1875 kakor je zdaj predložen, kaže 559 milijonov rubljev dohodkov in 552 milijonov stroškov. Od lani so dohodki Rusije narasli za 19½ milijonov.

V ruskem ministerstvu notranjih stvari je postavljena komisija, katera bode vse do zdanje postave in administrativne naredbe glede katolikov v Rusiji pregledala, kakor upamo v duhu večje svobode.

Francoski predsednik republike MacMahon nij sprejel odpovedi svojih ministrov, kateri torej ostanejo, dokler se stvari ne izjasnijo.

Iz Rima poroča „Libertà“, da so vsled necega Bismarkovega pisma vse vlade, ki so katoliške ali ki imajo katoliške podložnike edine v tem, kaj bodo storile, kadar papež umrje in se bode imel nov voliti.

Dopisi.

Iz Lukovice v kameniškem okraju, 8. januarja. [Izvirni dopis.] Katera živa duša bi si mogla tedaj misliti, da bode naša mala vas postala čez noč velikansko ognjišče, kjer se kuhajo in pekó pastete, iz katerih morajo priskakati slovesnega dne kandidatje nemškutarke stranke za kupčijsko zbornico. Ne samo na kupčijski oddelek je obrnena pozornost pritepenih agitatorjev, glavna skrb jim je premotiti in pridobiti si

Listek.

Prijatelj Lovro.

(Dalje.)

Na glasovih zvonov, razlegajočih se v daljni svet, kakor da bi se operutil tudi Lovrov duh, hrepeneč zmirom dalje in dalje. Za onega časa doletela je šolska slava samo gospodsko deco; kako bi bilo mogoče, da ne bi bila pametna, dobra, ker so gospodski, mislili so učitelji. Kmetski bogec, neznajoč niti pregovoriti nemški, moral se je stisniti v kot, pa naj je bil še tako pameten. Tudi Lovro je bil tak bogec, ali on se nij dal. Ta mali bogec premagal je ostrim umom, zreim in smelim sedom na toliko predsodke svojega časa, da so mu se učitelji čudili, gospodska deca klanjali, neki učitelj je celo rekel o njem: „Nad glavo tega dečka sije ognjeni jezik svetega duha.“ Vsak zavod

ima dijake, kojih se še pozneje spominjajo, kakor nenavadnih prikaznij. Tak je bil tudi Lovro. No naj bode dosti o tem dijakovanju. Izvršivši srednje šole, znal je Lovro več, nego večina njegovih učiteljev, pa ako je nekad njegova mati mislila, da jej bode sin ušakal župniško slavo, trdili so sedaj tudi pismeni ljudje, da gotovo postane mlad kanonik. Prišel je čas, da se Lovro zapopi. Srce mu nij utripalo veselo, žarkemu srcu mladenčca bil je še svet preozek, hrepelo je preleteti prek sveta, prek več svetov, a tu so ga jeli tigrati od sveta, zapirali ga v samega sebe. Nahajajo se duše mirne, krotke, pobožne, koje imajo toliko moči, da vse svoje življenje polože na oltar božji, ne da bi kedaj obžalovala to žrtvo. Ali Lovro nij bil tak junak. V njem je vse kipelo, vrelo, plamtelo. Bil je preslab, da si sam zlomi peruti. A vendar se je dal zapopiti. Oblekli so mu črno haljo, obrili

mu teme. Neizmerna žalost mu je obuzela srce. Pamet mu je blodila po somraku. Črna halja zdela mu se je, kakor oklop velikana na prsih pritlikovca.

Ali junaško je dušil v sebi svoje jade, zakopal jih na dnu srca svojega. No to nij bilo junaštvo navdušenega bojujnika, kateri gorečim srcem plane v boj; to je bila nema odločnost vojaka, ki prisiljen nositi puško, mirno izide pred sovražnika in ne mara, ali ga bode prebola sablja, ali ga bode zrno zleknilo na zemljo. A kdo ga je silil na ta neželeni poklic, pod ta sveti, za njega pretežki jarem? Kdo me sili? vprašal se je često tudi sam Lovro. Nikdo, baš nikdo. A zakaj ne raztrgam svetih verig? Silil ga je, silil materin nasmeh, materine solze radostnice. Pred tem nasmehom nabranega starega lica, pred tem sijajnim biserom upade vse njegovo junaštvo na nič. Lovro je ljubil svojo mater nad

kmetske obrtnijske volilce. Vsaj enega, ali dva nemčurja hočejo potisniti v ta oddelek, kar je baš isti maneuver, katerega je „Slov. Narod“ uže zadnjič enkrat pojasnil. In kdo so blaženi kulturo- in srečonosci, ki nadlegujejo sitnim muham enako, dan na dan nesrečne volilce, in trosijo laži in obrekovanja koder koli si upajo pridobiti kakov glas? Tu imamo najprej znanega Keceljevega komija iz Kamenika, ki se je pripeljal na elegantnih izposojenih saneh „fehtat“ in kolerovat za volilne liste. Kecelj sam se je pisмено obračal do posameznikov, — da se bog usmili! Mož. misli, da bo dobil kak „orden“ in njegovi bližniki, ki so še pred malo leti v pčeah in „interfatih“ in v kmet-ski opravi v cerkev hodili, mislijo menda, da bodo vsled dobrega agitovanja dobili sedmouvrhno krono na kočijska vrata. „Marsikedo se je v kočiji vozil, ki sedaj na sori sedi“ — to naj si dotičniki zapomnijo. In dalje je nekov inšpektor Kavšek, mož, ki je neznansko velik in širok, ki pak ima še mnogo večje in širje grlo: — ta pisari znanim fajmoštrom in lokalistom, da naj za boga pobirajo mej kmeti volilne liste. Tudi temu možu bi dali v premislek, da se stem agitovanjem vendar ne odplačuje dolg, ki se je storil s preslabim škontriranjem. Gospod „rešpehtar“ naj raje ostane pri svojem bokalu in pri svojih „tri sto hudičih“, potem se ga bomo vsaj ognili, kakor senenega voza. Tako pa ga moramo malo polasati. In tretji agitator — risum teneatis, to je c. kr. okraj. sodnijski adjunkt, dr. Karl Pauer, stričnik in bodoči dedič našega Korla Dežmana. Kdor ga pozna, se bode smehljaj, kdor ga pa ne pozna, temu ga tudi ne bomo popisali, vsaj izgubljeno nij v tem nič. Samo to hočemo povedati, kaj in kako dela mož za svojo stranko. Od svojega strijca Dežmana je dobil nekoliko pisem, v katerih popisuje „grabljar“ nekatere naših kandidatov, in jim prilastuje bog zna katere in kolikere slabe lastnosti, in ta pisma bere naš adjunkt po gostilnicah in butikah in j'm obeša svojo lastno pridigo, v katerej razklada blagoslove nemškutarstva. Čudno se nam zdi, da gospod adjunkt, ki je kakor čujemo, expert v kazniskih rečeh, pozabi paragrafe kazn. zakonika, kateri govoré o razžaljenji časti po obrekovanji in raznašanji lažnjivih, čast žalečih natolcevanj. Gospod V. C. Supan si bode vedel varovati tudi go-

spodu adjunktu nasproti svojo čast, in sramota bi bila, ako bi takov mlad fante, kakor je omenjeni agitator smel brusiti svoj jezik ob možeh, ki leta in leta delajo in žrtvujejo za našo deželo.

Pohvaliti pa moramo značajne može volilce iz našega kraja, ki se ne dade nikomur preslepiti — naj im-nujemo tukaj-le posestnika Martina Vevarja in kupca Janeza Igliča. Veseli kličemo: „živio“ takim značajom, in upamo, da bodo tudi naprej trdno stali za to, kar je pravo, in gledali, da obrtnijski oddelek najde mnogo, mnogo vrlih narodnih zastopnikov.

Iz Polhovega gradca 6. jan.

[Izvirni dopis.] Uže je kake tri leta, od kar smo pri nas pošto dobili, toda ves čas njene eksistencije godijo se graje vredne nerednosti, katerih le nekoliko tukaj omenim, nadejaje se, da bode enkrat c. kr. poštna direkcija tem napakam v okom prišla. Naše c. kr. poštarice ne bom omēnjaj. Ekspediterica, mlada in postrežljiva sirota, opravlja vestno to službo, dobiva za to opravilo baje celih 10 gold. na mesec in stanovanje v poštni pisarni, in s tem mora živiti sebe in še eno mlajšo sestro. Postilijon, doslužen vojak, dobiva od poštarice kacib 13—14 gl. na mesec; da s tem plača komaj kosilo, vsakteri lehko ve, zatorej je primoran si drugod zaslužka iskati, in res, on je za vsako rabo sposoben. Mej potjo v Ljubljano ustavlja se pri vsakej hiši, ker eden mu naročuje to, drugi kaj družega, in to traja od Polhovega gradca do Ljubljane in nazaj grede baš tako.

Poštni konj, kateri nij dosti mlaji od postilijona, če je tudi uže ta prileten, res nij za drugo rabo, nego za konjača, ker doslužil je uže na vrhniški pošti, dovaževal je potem ujetnikom v Ljubljani več let kruha in sedaj je obsojen zadnje moči napenjati in prevaževati našo pošto. Slabi konj, naročila in opravila postilijonove so uzrok, da pošta odide od tukaj pol ure prezgodaj, da more o pravem času priti v Ljubljano, eno, dve, ali tudi več ur pa prepozno nazaj prihaja, da, pripetilo se je, da je pošta prišla namesto ob šestih, še le ob enajstih zvečer in 12. pr. m. pa zjutraj ob štirih domov. Prav lahko bi dobajala pošta ob pravem času, toda poštarica in njena sestra prepovedali ste postilijonu nikdar pred 6½ uro domov priti, ker konj se jima preveč smili.

Primoran je tedaj poštni hlapec ostajati po krčmah, mej tem pa poštni voz brez vsega varstva ostane zunaj na cesti. Naša pošta ima od tukaj v Ljubljano 3 ure, nazaj pa štiri ure voziti; zakaj neki to, da nazaj eno uro več?! Saj vendar vsak berač od Ljubljane do nas v tem času lahko priberači, naša pošta pa potrebuje 4—5, 6—7 ali več ur. Pregovor: „je hiter kot Gradaška pošta“, je uže daleč na okolo znan in je kaj primeren. — Neznano je tudi, odkod da ima naša pošta to privilegijo, da gre mnogokrat namestu z vozom in konjem le — peš! Le kedar je v resnici nemogoče z vozom dalje priti, to je, če bi bila cesta od sneženih plazov zasuta, ob veliki povodnji, smelo bi se to zgoditi, ne pa takrat, kadar bi se našej c. kr. poštarici poljubilo.

Zaradi teh in drugih nerednostij bila je poštarica uže pred več, ko pol letom od poštne revidenta grajana, da celo z odvzetjem pošte jej je pretel, ako ne napravi novega konja in voza, toda vse zastonj; kakoršno je bilo takrat, tako in še slabše je deues in slehero, kdor ima kaj s pošto opraviti, težko čaka, da bi se uže vendar enkrat odstranile te napake.

Eden v imenu mnozih.

Iz Črnomlja 5. januarja. [Izvirni

dopis.] 20. decembra 1874 se je bil sv. Elija tako hudo razljutil, da si je z bliskom in gromom velika zima stalno posteljo naredila, katere konec se uže komaj pričakuje. Pri vsem tem bi se ta velika zima še prenašati dala, ko bi po njej tudi konec tej neprenesljivej živinski kugi postal, kar se željno pričakuje, kajti naš okraj je uže naravno od celega sveta zaprt, oddaljen in odstranjen, vrhu tega nas tlači še mōra živinske kuge tako, da je joj. Kmet si uže pri sosedu za funt soli novcev ne more posoditi. Vse le toži, nemam pa nemam niti sam za funt soli denarja pri hiši!

Slovenska zemlja mora trpeti, kakor da bi se bila na njej kuga zakotila. Po mojem mnenji bi morala tista dežela v prvi vrsti sebe ostražiti, v kateri taj gujas'kuge izvira in tam bi morala vlada neokužene dežele pred nesnago braniti. Temu pravičnemu mnenju je pa resnica ravno nasproti. Stari pregovor veli: izguba gre z dobičkom. Če Slovenci tōpijo, si vendar sem ter tja drugi in tretji pomagajo, n. p. vojaki, kateri so na kordonu. Kadar vojaci gredo na kordon,

vse, in ta ljubezen ustavila mu je vsaki ugovor v grlu, vsako vporno misel v glavi.

Pod večer necega jesenskega dneva — ob času počitnic — vračal se je Lovro v rodno hišo — prvi krat v duhovniške obleki. Nad ostrimi pečinami pustega Krasa miglja večerna rudečica. Sredi kamenite puščave sija zelena osama, a sredi nje, kamenena hišica. Župni zvon zvoni „Zdravo Marijo“. Pred ogrado stoji mlada ženska, krepka, močna. Na dvorišči moli stoječ starec, na čelu mu sijajo zadnji žarki solnce zapletajoč mu svoje zlato v sreberne lase. Pred hišo na kamenitej klopi sedi starka sklop-ljenih rok. Tudi ona moli.

— Jezus! plosne mlada rokama, opazivši, da se v črno oblečen mladenič navkreber približava hiši. „Mati, mati! Evo gosta! Lovro gre! Na mojo dušo! Lovro, mati!“ in pohiti navzdol pred došleca. Oče stopi za njo, a mati vzdigne glavo in spusti

roke v krilo. Tresla se je. Za hip prileti pred njo mlad bogoslovec, poklekne in spusti glavo v starkino krilo. A ona? Razprostre roke, tiho plačoč in smejoč se gleda srepim očesom mlado glavo. Naposled spusti roke in glavo na sinka svojega. V tem hipu nij bilo na svetu v isti mah večje žalosti in radosti, nego na tem mestu.

Pri večerji je bil Lovro vedriši. Svoboda, sveži zrak, mili mu obrazi in prizor mesta, kjer je ugledal svet — vse to ga je zaneslo, da je pežabil tudi na svojo črno haljo. Govoril je z očetom in svakom o marsičem, govoril je pametno, ostroumno ali tudi priprosto, prav po duši svojih, priprostih rojakov.

Oče se je razgovarjal z njim, kakor s svojim vrstnikom, sileč ga neprestano primorskim vinom. Svak, korenjak, vpel se je časih v govor, pa tudi sestra, držeč dete na prsih, rekla je časih katero v šali. A

mati? Okamenela je. Nema, blažena sedela je na kraji klopi, šepetajoč molitve in gledajoč črno haljo svojega sina.

— E Lovro! povzame črnočka jedra sestra, bog si ga vedi komu uže niste vi možki pili na zdravje, ali Lovro je pozabil, da nij samo sin in brat, tem več tudi ujec. Pojdi bliže, brate, poglej mojega dečka, tudi ta nekaj velja — bog ga varuj urokov — doda mlada žena sknivša robec z glave svojega jedinčka.

— Poglej ga no! Lovro! nasmeje se svak, pa reci po duši, ali se nij ta mali debeljakovič vrgel po materi. Poln je kakor jabolko, pa to ti nijso miši privlekile, jeli Katica! In mož poljubi mlado ženo in črnolaso dete, ki se je tako pametno in mило nasmehovalo ujecu.

(Dalje prih.)

se držijo, kakor da ne bi pet šteti znali, ker nema palec jezika. Kadar pak iz kordona grede, nij ž njimi zmagati. Čudili se bodo bralci, ko jim povem, kako surovo se je 12—14 vojakov lovcev na novega leta dan zvečer, tukaj v krčmi Magajevi, kamor so iz Pirče prišli, obnašalo. — Uže ob mraku pride rečenih 12—14 mož v omenjeno krčmo, kjer so našli kakih 4—5 kmetov. Vojaki so odmah kmetom zabavljali, kakor da vojaci iz kmetkega stanu ne bi bili, — tako dolgo, da je moral krčmar mej njimi mir delati, kar se je tudi za eno uro krčmarju posrečilo. — Kar na enkrat, eno uro potem, nastane pisk in vrisk; krčmar nosi eno na glavi od bajoneta, neki „unterjäger“ Dolenc mu jo je zasadil. Na to naskoči teh 4—5 kmetov mej vojake, kateri so odmah ob orožje prišli. 12—14 bajonetov so kmetje iz prve sobe v drugo meni nič tebi nič zmetali, kakor tam snopi na polji. Res se je bilo za čudovati, kje so kmetje pogum, agiliteto in moč imeli, toliko oboroženih mož ob orožje spraviti in ukrotiti!

Potem so vojaci se postavili pred krčmarjevo hišo in zahtevali nazaj orožje, drugače bodo hišo — zapalili in še kaj drugega storili, „kri mora teči“, tako so eden drugega vojaki nagovarjali. „Pojdi po puške, pojdi po tovariše, da na pomoč pridejo.“ Mej tem pridejo 4 žandarji in lajtnant g. Gasperl, kateri so mir naredili. Eni bajoneti so se v hiši oddali, a večino bajonetov so vojakom skozi okno zmetali. — Vojakom pak še nij bilo vse to zadosti; ustavljali so se še žandarjem z orožjem; vendar so jih žandarji s svojo taktiko kmalu v kozji rog ugnali, dva vojaka in enega kmeta zaprli, da so se čez noč ohladili. Toliko se govori, da so pri vojacihi dobre šole in da se od vojakov toliko zahteva itd. To se je pokazalo, da nij res. 12—14 lovcev je s svojo prevzetnostjo na novo leto zvečer pokazalo, da je v vojaških šolah veliko še treba. Ti lovci so pokazali, da nij prave discipline, ker nijso vojaki priljudni vsaj proti kmetškemu stanu, iz katerega so vojaci sami, in ne bi se zamerilo, ako bi vojaci, kakor so navajeni proti civilistom navadno na jeziku udrihati. Sicer pa 12—14 vojakov nijso vsi. Pri vojacihi, kakor pri družih stanovih imamo tudi dobrih in slabih. — Kordoni pa še slabše naredijo, kakor so poprej bili, na kordonih dobijo eni in drugi vojaci od kmeta jesti in piti brez plače in tako vojaku ostanejo tisti krajcarji na dan, kateri so mu v garnizonu premalo. Poleg tega se še da mnogo in mnogo misliti, da še vojaci tihotapcem pomagajo prepovedano trgovstvo voditi, kakor se ne bi to misliti dalo, ter eni vojaci, kateri so po 2 mesece na kordonu bili 80 do 100 gld. so pokazali in se bahali. 40—50 gld., to vojaku iz kordona pokazati, nij uže nič novega. Po tem takem je mladim vojakom lahko razbijati, dokler njim v žepu cvenka. Stibre plačevalci so pa le zmirom tepeni in tepeni ne smejo plakati. Bože pomози.

Iz Dunaja 5. dec. [Izv. dop.] Najbolj popularen človek v naši Avstriji je za čenes vitez Ofenheim; zanj se zdaj vse zanima. — Delal in trudil se je ta, da kolikor toliko uresniči Schäfflejeve besede: „ein diebstahl ins grosse wird heute in Europa getrieben, woneben das raubritterthum und die theocratische auszehntung edle metiers waren und er führt zu ehren statt ins zuhthaus“;

bil malo nesrečen, sveta Hermandat je bila proti v Avstriji uže precej resničnim besedam, da se mali tatovi obešajo in veliki izpuščajo, nekaj srečna, ter v njem enega tistih ugrabila, ki čez noč milijonarji postanejo na račun davkoplačavil žuljev, — pred porotniki od ponedeljka sedi.

Zatoženec vitez Ofenheim, bivši generalni ravnatelj Lemberg-Črnoviške železnice, katere mostovi so se neki tako delali, da so se pod vlaci podirali, katera so se sploh prav dobro draga ali slaba napravila, je mož velicil talentov; z velicim pogumom je uporabljal svoje zmožnosti, da dospe do velicega bogastva in imena, postal je vitez večkratni milijonar.

Njegov napuh, ki se je ministru kupčijstva protivil in javno se proti njemu raznosil spravil ga je zgodoma iz veličine, ker ako je bilo mogoče drž. nadzorovanje del časa goljufavati, mogoče bi i bilo, ne predramiti ga iz spanja in vživalo bi se bilo lepo v miru premoženje mej ogoljufanimi državljani v konstitucionalni, ogoljufani državi.

Če pogledamo na velikanski drž. aparat, če preračunimo svote velikanske, po katerih se ta vzdržava in pogledamo na donesek posameznega državljana v to, da si pičlo sigurnost kupi — in če vsegamogočen, državni aparat ne more zabraniti, da si posamezni iz krvavo pridelanega dela poštenih državljanov, katerim je preveč želja po hitrem obogatitju in premalo nauka v stvarih, v katerih svoje groše zastavijo, palač ne zidajo, če ta goljufijo en gros še le tedaj zasledi, kadar se kdo višjih razjari ali tedaj, kadar nesreče na železnicah ali nauk ogoljufanih preglasno kliče, potem smemo vsaj reči, da je državno življenje, drž. sigurnost prav draga reč.

Ofenheim je otrok časa, ki je pri nas „krach“ rodil, — nanj se zaliva ves gnjev po krachu uboženih in če bi po dokazani goljufiji moža masi ljudstva v kaznovanje dali, v kulturnem našem stoletju bi kulturno ljudstvo vsa najljutejša inkvizicijsna sredstva uporabila, da si nad to žrtvo egoizma za vse druge, kateri se ne dajo zaslediti, svojo jezo ohladi.

Človek se vsemu privadi in privadilo se je dunajsko prebivalstvo i slabim časom nekaj, ki so sledili po cvetečih časih akcijskega društvovanja, umirila se je nekaj glasna vika uboštva; ali zdaj je vidljiv predmet uzroka slabih časov pred sodnijo, zdaj se strasti zopet oživljajo in te so krasno spričevalo „srečni — mogočni“ Avstriji. — Dr. Neuda je Ofenheimov zagovornik, dobroglasen advokat, spravi ga morebiti samo na eno leto.

Domače stvari.

— (Volitve v trgovinski odsek) so izpale včeraj 8. jan. kakor smo pri tem cinično brezpostavnem ravnanju nasprotnikov slovenskega naroda pričakovati morali. Naši kandidati so dobili po 114 in 112 glasov, nemškutarsko vladni po 257. Ko bi ne bili naši reklamanti zavrženi, imeli bi bili mi, kljub vseh nepostavnosti, vendar večino. O tem je šel rekurs na ministerstvo, ki terja, naj se vsa ta volitev ovrže. Tudi v državnem zboru in pri cesarji bode še o vseh teh nezakonitostih govor. In še več kasneje! —

A zdaj delajte prijatelji po deželi, da zmagamo vsaj v obrtniškem oddelku. Mi smo storili kar smo mogli.

— (Iz ljubljanske okolice) se nam piše: Briči in vladni agitatorji lovili in biteli so kar so mogli, še celo s fiškarji so se okolo vozili in spravili se ve da mnogo jih na limanice, kateri so podpisali legitimačne liste; vendar se nam je posrečilo mnogo jih uže pred opozorit in obvarovati, da nijso zabrel in podpisali nemških kandidator. Mnogi, lahko rečemo vsi, ki so prekanjeni so sedaj silno nevoljni in bodo preklicali one podpise. (Prav tako, vsak, ki so ga presleparili naj pismeno na komisijo prekliče. Ur.)

— (Od Zaloga) pod Ljubljano se nam poroča: Občinski sluga od tu prinese trgovinsko volilno pravico za nekoga Matveža Rozmana iz zgornjega Kašlja; pa po vsem vprašanji po njem jo ne more oddati, za to, ker še nikoli pod tem imenom v Kašlju nij bilo kramarja! Ali je to volilna pravica? Nas je, kakor slavno uredništvo vedeti more, po moji reklamaciji več od tu, da imamo volilno pravico, in smo jo reklamirali, a ne eden je nij dobil; — in zakaj ne? za to, ker smo narodnjaki.

— (Iz ilirsko-bistriškega okraja) se nam piše 8. jan.: Omenjali ste uže v „Sl. N.“, da je pri nas raznašal izkaznice za volitev v trgovinski oddelek sluga c. k. davkarije in da je delil i listič nemčurskih kandidator. Pravil mi je trgovec: Donese mi izkaznico in reče, naj tukaj napišem imena, katera so na priloženem lističu tiskana, da mora precej izkaznico zopet nazaj odnesti. A odšel je — brez nje. Tadi c. k. sekretar deželne vlade, g. Dollhoff, kateri je bil kot namestnik okr. glav. zarad živinske kuge tu, si je mnogo prizadel — a nij zaslužil križca. Prepričati se je moral i on, da pri nas c. k. nemčurija nema tal. Od osmih glasov našega okraja, poslali smo jih 7 narodnih. Tedaj jednega izdajico imamo — niti tega ne bi bili verjeli. Tolažimo se pak lahko, ker ta človek nema ni pojma o političnem prepričanju. Tedaj je celo nenevaren. — (Matične knjige) se razpošiljajo. Malo večje hitrosti bi bilo pa vendar tudi zeleti.

— (Celjski okoličani) dobodo vendar lastno tirazredno ljudsko šolo, in se tako oproste jerobstva ponemčenih meščanov.

— (Ljubljanske deželne bolnice) pregled za l. 1874 izkazuje, da je bilo v tem letu bolnih v medicinskem oddelku 1101, v kirurški 994, v sifilitičnem 622, v ginekološkem 52, v norišnici 174, v porodnišnici mater 141 in otrok 124, tedaj vsega skupaj 3.208 osob. Pri rednicah se pa vrh tega nahaja lepo število najdenecv, namreč 656 otrok.

Umrli v Ljubljani

od 5. do 7. jan.:

Srečo Elsner, zasebnik, 50 l., A. Hönigman, komis. 60 l., na jetiki. Ivan Javornik, dete kovačovo, 7 mes., na osepnici. Jovana Kosova, dete fabriške delavke, 4 l., na pljučnem prisadu. Olga Zabukovceva, c. kr. račun. pregledovalca hči, 7 l., na vnetici grla. Marija Kovačičeva, dekla, 39 l., na mrtdu. Gregor Eržen, klobučarski pomočnik, 36 l., na kozah.

Tuji.

8. januarja:

Evropa: Löwy iz Dunaja. Pri Slonu: Plauinšek iz Ptuja. — Sonenberg iz Krapine. — Rauch iz Gradca. — Šlibar iz Kamenika. — Bagne iz Rakovnika. Pri Matiči: Kelner iz Dunaja. — Marinšek

iz Loke. — Schwab iz Dunaja. — Globočnik iz Železnikov. — Kilar iz Dolenjskega. — Ronsburger iz Dunaja. — Zebal iz Loke. — Herz iz Dunaja. — Mali iz Kranja. — Eisner iz Grada. — Jungwirth iz Dunaja.

Pri **Zamoreci**: Mersche iz Trsta. — Avšec iz Trsta. — Roje iz Ljub. ane.

Pri **bavarskem dvoru**: Kleinlehrer, Veider iz Koroškega. — Adamič iz Trsta.

Deželno gledališče v Ljubljani.

V ponedeljek 11. januarja 1875.

Prvikrat:

Cousin Jaques.

Veseloigra v 3 dejanjih, po L. Leroy poslovenil J. Kalan.

O s o b e :

Valdent, lastnik fabrike — — — gospod Šušteršič.
Emelina, njegova soproga — — — gđ. Ledarjeva.
Blanche, Valdentova hči iz prvega zakona — — — gđ. Namrétova.
Céleste Valdent, njegova cousina — — — gđ. Podkrajškova.
Jaques Valdent — — — gospod J. Noll.
Chambry — — — gospod Schmidt.
Bonnegrace — — — gospod Dubski.
Chalut, — — — gospod Jekovec.
Pierreux, } fabriški delalci — — — gospod Rebolj.
Lambert, } — — — gospod Erzen.

Več delavcev iz fabrik. — Godi se v nekem fabriškem okraju.

Kasa se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 7. uri zvečer.
Prihodnja slovenska predstava bo v ponedeljek 18. jan. 1875.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Ljubljani.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicne in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in bledanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolj, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicne, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v

scalni cavi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.
Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.
Izkušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolj spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.
Spričevalo št. 76.921.

Obergimern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetje jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.
St. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 64.210. Markizo de Brehan, bolehal je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanji glave in davljenji.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varazdin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici i tišanji v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznaejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujšanji.

Revalescière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr. i fant 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.

Revalescière-Biscuiten v pušicah a 2 gold. 50 kr. n 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu n v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 ta 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Wahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Ljubljani Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Ljubljani Ludvig Müller, v Mariboru M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Černewicah pri N. Šnirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanzmeyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaž-

dinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specijalskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah okrajskih ali povzetaih

DUNAJSKA DOKA 9. januarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70 gld.	—	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	5	40	—
1860 drž. posojilo	112	50	—
Akcije narodne banke	1003	—	—
Kreditne akcije	27	75	—
London	110	65	—
Napol.	8	89 1/2	—
C. k. cekini	5	24	—
Srebro	104	80	—

Prošnja za službo.

Neoženjen mož, 26 l. star, se spričevalom I. gimn. r. reda, išče službe kot občinski ali okrajni sluga, nadzornik itd. Natančneje v „naznanilni pisarni“ v Ljubljani (Fürstenhof št. 206). (8—1)

Naznanilo.

Uljudno podpisani si dovoljuje naznanjati, da je

gostilnico „pri solncu“

za zidom, št. 225, blizu gl. trga,

1. t. m. prevzel na svoj lastni račun.
Ob enem se podpisani zahvaljuje za izkazano zaupanje po celih 16 let s prošnjo, mu ono ohraniti tudi bodočno.

V pritličnih prostorih in v I. nadstropji se bode p. t. gostom podajal okusno pripravljen **zajutrek, obed in večerja, dobra pijača**, kar je moč **najceneje**. Pijača in kuhinja je na razpolaganje p. t. gostom tudi na dom.

S odličnim spoštovanjem

(5—2) **Franco Petan**

Mala kavarna

v kadem mestu na deželi, ali pak v kadem trgu se išče v najem. Oglasila sprejema „naznanilna pisarna“ v Ljubljani (Fürstenhof št. 206). (6—2)

Naznanilo.

Podpisani uljudno javlja, da je od 1. januarja 1875 prevzel

„kavarno Evropa“

v svojo vlastno režijo.

Izborna, solidna postrežba in s posebno dobro kavo in finimi likeri se bode vedno ustrezalo p. t. gostom. (2—2)

S odličnim spoštovanjem

Karel Simon.

Gabriel Piccoli, lekar „k angelju“ v Ljubljani, dunajska cesta,

priporoča slay. p. n. občinstvu sledeče uže občno znane zdravniške droge:

Anatherinova ustna voda in zobni prah. Od vsake zobne in ustne bolezni obvaruje vsakdanje rabljenje moje

ustne vode in mojega zobnega prahu, kajti ta dva produkta služita osobito zato, da se ojači zobno meso, da se odpravi gobasto zobno meso, da se ohrani zdravi duh sapa in naravna barva zob, da se zavarujejo pred kostnim jedanjem, pred zobnim kamenom, ki je zobri glazuri tako nevaren. **Cena flaše ustne vode 60 kr., škatlja zobnega prahu 40 kr.** (70—27)

Izleček iz Chine in Coke. Najboljši dozdaž znani želodčni likér; pospeši cirkulacija, olajša prebavljivost, in podá različnim organom in členom nova moč in novo življenje. **Cena flaše 80 kr.**

Nezmotljivo sredstvo proti mrzlici, gotovo zdraví proti vsaki prenehalni bolezni. Uspeh mojega zdravila je pa izkušena istina, in vsak bolnik, ki bo sam na sebi to zdravilo poskusil, se bode vesel prepričal, da je najkrepkejša in najgotovejša sredstvo zoper mrzlico mej vsemi dozdaž znanimi. **Flaša košta 80 kr.**

Pravo norveško dorševo jetrno olje, naravnost iz Bergena v Norvegiji naročeno. Posebno se rabi to bergensko dorševo olje proti revmatičnim bolečinam, protinu, pred vsem pa proti škrofelnjnom, proti sušici, kroničnim izpuščajem na koži in nervoznim bolečinam. **Cena originalne flaše 80 kr.**

Pravi Seidlitzevi prah, 1 tucat 70 kr.

Pravo borovniško žganje s soljo, 1 flaša 50 kr.

Pagliano-sirup iz Florence, 1 flaša 1 gold.

Voda lancasterske lilije. (Lancaster's Lily-Water.) Ta voda dá koži nenadejano belost in mehkost, jo obvaruje prezgodnih gub, ter naredi, da vidoma zginejo. Dalje se rabi, da se preženo pege in mozoli, in da ozdravi naglo poke, katere se naredé zaradi suše ali negladka. Z eno besedo, ta voda je pravi zaklad za toaleto, zaradi česar jo po pravici vse dame, katerim je za lepoto mari, visoko cenijo in rabijo. **Cena flaše 1 gld.**

Naročila zunaj Ljubljane na zgorej imenovane droge, kakor tudi na vse druge zdravila se, če mogoče z vračajočo se pošto proti poštnem povzetju izvršujejo. Stroške za embalažo in ekspedicijo itd. nagradijo gospodje komitenti.